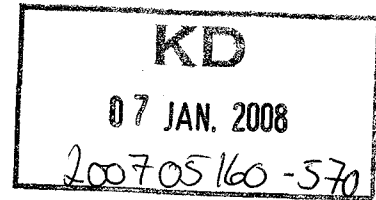

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

HØRING - ERINGER I BARNEHAGELOVEN

Lenvik kommunestyre har behandlet saka i møte 13.12.07, og vil komme med følgende uttalelse:

ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN HØRINGSUTTALELSE FRA LENVIK KOMMUNE

Høringsdokumentet omhandler tre hovedelementer som kommunen bør uttale seg til:

- Individuell rett til barnehageplass
- Rammefinansiering
- Finansiering av ikke-kommunale / privatte barnehager

Individuell rett til barnehageplass

Den individuelle retten til barnehageplass foreslås utformet omkring følgende hovedprinsipper:

- rettighetsfestes når full dekning er på plass
- gjelder barn som har fylt 1 år når opptaket til barnehagen skjer
- hovedregel: Rett til tilbud innen kommunen
- kommunen skal selv finne det reelle behovet for barnehageplasser
- interkommunalt samarbeid mulig
- rett til godkjent barnehagetilbud innenfor barnehagelovens regler
- søkers behov og ønsker skal vektlegges
- krav om minimum ett opptak i året fra og med 2009
- langsiktig mål : 2 opptak pr. år
- flere opptak eller løpende opptak vil være mulig

Rådmannens vurdering

Rådmannen oppfatter lovfesting av rett til barnehageplass som en politisk føring hvor beslutning i realiteten er tatt allerede for lang tid tilbake. Således er det neppe grunn til å gjøre annet nå enn å ta dette til etterretning. Det er da også slik at rett til både grunn- og videregående skole er noe vi har hatt lenge.

I forhold til skolesystemet er det imidlertid en forskjell knyttet til at rettigheten ikke følges av en plikt til å benytte retten. Dermed kan man ikke fastslå med sikkerhet hvor mange som til enhver tid vil benytte seg av sin rett. Dette gjør at kommunene må få en viss tid på seg til å tilrettelegge barnehageplasser. Høringsforslaget knytter retten til ett opptak pr. år i første omgang, med en langsiktig ambisjon om to opptak pr. år. Rådmannen har ingen merknader til at rettigheten knytter seg til ett tidspunkt pr. år, og vil finne det rimelig at den enkelte kommune tar stilling til om man vil øke ambisjonene ut over dette. Kommuner med god dekning vil trolig gå over til løpende opptak i barnehagene, men dette må kunne vurderes lokalt.

Høringsforslaget legger opp til at retten til barnehageplass knytter seg til kommunegrensen. Rådmannen finner denne avgrensningen hensiktsmessig. Minsteavstander el. lignende vil være svært vanskelig å praktisere.

En viktig forutsetning for rettighetsfestingen av barnehageplass er at kommunenes planlegging må ta høyde for en viss overdekning av antall barnehageplasser. Å etablere nye plasser tar noe tid både i forhold til tilrettelegging av lokaler og rekruttering av personell. Videre vil utviklingen av maksimalprisen foreldrene skal betale, utviklingen av kontantstøtten, det lokale arbeidsmarkeds variasjoner, arbeidsinnvandringen, nedlegging av private barnehager, m.v. påvirke balansen mellom tilbud og etterspørsel etter barnehageplass i betydelig grad.

Statens overføring av ressurser til kommunene må ta høyde for den overdekning av barnehageplasser kommunene vil være avhengig av å ha til enhver tid. Flexibilitet i forhold til kvalitetskrav overfor bygninger og bemanning på midlertidig basis kan også være et viktig virkemiddel for å møte svingninger i etterspørsel.

Rammefinansiering

Når full barnehagedekning er på plass, trolig fra 2010, legges det opp til overgang fra øremerking av tilskudd til barnehagedrift til rammefinansiering.

Modellen for rammefinansiering vil bli omhandlet i kommuneproposisjonen for 2009, og bli sett i sammenheng med endringer i inntektssystemet samme år (jfr. Sørheimutvalget m.v.).

Det vil i denne sammenheng bli utarbeidd egne kostnadsnøkler for barnehage.

Rådmannens vurdering

Rådmannen slutter seg entydig til forslaget om overgang til rammefinansiering av barnehagesektoren når full dekning er på plass.

Det er imidlertid av stor betydning at dette skjer på en måte som

- sikrer full utgiftsdekning for hver enkelt kommune
- sikrer den enkelte kommune mulighet for å holde en viss overdekning i antall plasser
- er nøytral med tanke fordelingen mellom kommunale barnehageplasser og plasser drevet av andre. Det vil være store forskjeller i andel kommunale plasser både mellom kommunene og i den enkelte kommune over tid. Markedet bør regulere balansen mellom kommunale og private barnehager og ikke finansieringsordningen fra statens side.

Finansiering av private barnehager

Høringsdokumentet skisserer to hovedalternativer for overføring av tilskudd til ikke-kommunale / private barnehager:

Alternativ 1: Ikke detaljerte, statlige regler for beregning av tilskuddet

Dette alternativet

- vil bety et kommunalt utformet regelverk
- åpne for ulike løsninger i kommunene
- bli innført i 2010 for å gi kommunene og private eiere god tid til forberedelse

Alternativ 2: Statlig regulering av finansieringsnivået i loven

Alternativet vil bety

- at staten regulerer nivået på tilskuddet
- krav til en gitt prosentsats av gjennomsnittlig kommunal kostnad pr. plass
- sikre de private barnehagene en minimumsfinansiering
- sikre likt tilskudd til alle barnehagene innad i kommunen
- at en fast prosentsats gjør det nødvendig for mange barnehager å redusere sine kostnader

Rådmannens vurdering

Balansen mellom kommunale barnehager og barnehager drevet av andre, er forskjellig kommunene imellom og innen hver enkelt kommune over tid. Samtidig vil det være kommunen som har det hele og fulle ansvaret for at alle med rett til barnehageplass får plass.

Dette tilsier at overføring av tilskudd til de private barnehagene bør skje via kommunene, og etter et lokalt fastsatt regelverk. Hvis for eksempel en privat barnehage legges ned på grunn av sviktende økonomi, må kommunen kunne vurdere alternativt å tilføre den aktuelle barnehagen ytterligere tilskudd kontra å etablere ny kommunal barnehage dersom nedleggingen vil resultere i underdekning på barnehageplasser i kommunen.

At kommunale og private barnehager i den enkelte kommune skal behandles økonomisk likeverdig i forbindelse med tilskuddberegningen, må ligge fast. Det må imidlertid også legges til rette hjemmel for at kommunene kan stille de samme kvalitetskrav til private som kommunale barnehager.

Vedtak:

Lenvik kommunestyre tar til etterretning at lovfesting av rett til barnehageplass for barn som har fylt 1 år, nå blir konkret foreslått. Kommunen er innforstått med de plikter denne rettighetsfestingen påfører kommunen. Kommunestyret vil imidlertid peke på at det vil være umulig å fastsette nøyaktige prognoser for hvor mange barnehageplasser som til enhver tid vil bli etterspurt. Derfor må det legges til rette for at kommunenes økonomi kan bære en viss overdekning i antall plasser, samt et regelverk som er fleksibelt nok til at kommunene på midlertidig basis kan dispensere fra de generelle kravene til bygninger og personell.

Lenvik kommunestyre ser positivt på at finansieringen av barnehagene i sin helhet legges inn i kommunenes rammetilskudd fra og med 2010. Det understrekes i denne sammenheng at finansieringen må bygge på prinsippet om fullfinansiering av reformer, og på et system som er nøytralt i forhold til andelen kommunale og private barnehageplasser i den enkelte kommune.

Lenvik kommunestyre vil peke på at ettersom det er kommunen som har plikten til å stille barnehageplasser til rådighet, må også overføringen av tilskudd til de private barnehagene skje via kommunen. Da slik at kommunene utarbeider regelverk for tilskuddene etter prinsippet om likeverdig økonomisk behandling av private og kommunale barnehager, og med hjemmel til å stille de samme kvalitetskrav til private og kommunale barnehager.

Lenvik kommunestyre mener at det fremdeles må være opp til kommunen å finne hensiktsmessige løsninger for samarbeid vedrørende samordnet opptaksprosess.

Lenvik kommunestyre slutter seg til departementets forslag om innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren.

Kommunestyret i Lenvik mener at det viktigste for barn og foreldre er dekning og kvalitet i barnehagen gjennom et bredt tilbud av barnehageplasser. Kommunestyret finner det uproblematisk å lovfeste retten til barnehageplass når det er oppnådd full barnehagedekning. Kommunestyret mener at en overføring av barnehagefinansiering til kommunal rammefinansiering ikke vil sikre full økonomisk likebehandling. For å sikre dette må systemet være forutsigbart, systemet må gi økonomisk likebehandling av barn i barnehage, uavhengig av hvem som eier barnehagen og systemet må være etterprøvbart. Kommunestyret forutsetter at private og offentlige barnehager behandles likt i forhold til finansiering. Dette må gjelde både eksisterende og nye barnehager, offentlige og private.

Lenvik kommunestyre vedtar alternativ 1 i § 14 om Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager.

Med hilsen

Margrethe Hagerupsen
Rådmann

Bente Zakariassen
barnehagekonsulent

Vedlegg: Kommunestyresak 127/07

Kopi til:
Kommunenes Sentralforbund i Troms

Saksbehandler: Bente Zakariassen
 Arkivsaksnr.: 07/2169

Arkiv: A10 &13

HØRING - ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Saksnr.: Utvalg

127/07 Lenvik kommunestyre

Møtedato

13.12.2007

Vedlegg:

- Høringens forslag til lovtekst.
- KS sitt forslag til høringsuttalelse
- Uttalelse fra PBL – Private barnehagers landsforbund.

Andre dokumenter (ikke vedlagt):

Høringsnotat – Høring om endringer i barnehageloven, fra Kunnskapsdepartementet.

Kort sammendrag:

Høringene omfatter:

- Innføring av lovfestet rett til barnehageplass.
- Innlemming av statstilskuddene til barnehager i inntekstsystemet til kommunene.
- Finansiering av ikke-kommunale barnehager.
- Innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren.

Høringsfrist er satt til 3. januar 2008.

Saksopplysninger:

Barnehageløftet fra 2003 der målet er full barnehagedekning, høy kvalitet og lav pris, har medført stor utbygging av barnehageplasser. Vi er nå kommet så langt at det nærmere seg målet om full barnehagedekning og i den forbindelse kommer departementet med forslag til endring i barnehageloven for at kommunen skal kunne møte de kravene som full dekning medfører.

I høringsdokumentet heter det:

Departementet forslår å innføre en rett til barnehageplass for alle barn som har fylt ett år ved oppstar, med ett opptak i året. Forpliktelsene til kommunen om oppfyllelse av rett til barnehageplass følges av et finansielt ansvar for sektoren. Kommunen får økonomisk ansvar for sektoren gjennom rammefinansiering, kommunen får dermed et helhetlig ansvar for barnehagesektoren. Rammefinansiering innebærer at kommunene gjennom inntektssystemet får tildelt statlige rammetilskudd gjennom et system basert på objektive kriterier.

For å sikre de ikke-kommunale barnehagene videre drift foreslår departementet at kommunene skal ha en finansieringsplikt overfor eksisterende ikke-kommunale barnehager. Finansieringsplikten kan bestå av enten lokalt utformede forskrifter for finansiering av de ikke-kommunale barnehagene eller av en statlig regulering av finansieringsplikten.

Departementet foreslår videre at nyetablerte barnehager ikke automatisk skal ha rett på finansiering. Departementet presenterer to alternative finansieringsordninger for finansieringsbegresninger, fritt kommunalt skjønn eller begrenset kommunalt skjønn. For å gjennomføre langsiktige studier og for å følge forskjellige grupper gjennom utdanningsløpet er det nødvendig å samle inn og systematisere opplysninger om deltakelse i barnehagen på individnivå. Departementet foreslår derfor en lovhjemmel og en forskriftshjemmel i barnehageloven for innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren.

Kommunenes sentralforbund har i forbindelse med denne høringen utarbeidet et forslag til høringsuttalelse som kommunene kan bruke. Rådmannen har valgt å bruke dette forslaget som utgangspunkt til høringsuttalelse fra Lenvik kommune, med noen tilføyelser.

PBL viser i sitt skriv til at alle private barnehager burde få være med i høringsprosessen. Dette lar seg imidlertid ikke gjennomføre pga. den korte høringsfristen, og rådmannen har valgt å legge PBL sitt forslag til høringsuttalelse med saken.

Vurdering:

I høringsnotatet kommer departementet med en del ønsker om uttalelse fra kommunen.

Tilgjengelig tilbud.

Departementet ber om høringsinstansens syn på om forslaget representerer en rimelig avveining mellom familiens rettigheter til et godt barnehagetilbud og kommunens behov for fleksible samarbeidsløsninger.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen mener forslaget til KS ivaretar dette.

Samordnet opptaksprosess i kommunen.

Departementet mener at det fremdeles bør være opp til kommunen å finne hensiktsmessige løsninger for samarbeid. Imidlertid ber departementet om høringsinstansenes syn på dette.

Rådmannens kommentar:

Det har ikke KS uttalt seg om, men rådmannen er enig i departementets forslag. Dette kan føyes til i høringsuttalelsen.

Ett opptak

Departementet ber om tilbakemelding fra kommunene på hvordan opptak gjennomføres i løpet av året (ett eller flere opptak) og om barn som fyller ett år etter august får plass i løpet av året. Videre bes det om kommunenes vurderinger av en eventuell innføring av en rett basert på minimum to opptak i året og om høringsinstansenes vurderinger av hva kostnadene ved å innføre to opptak i året vil være.

Rådmannens kommentar:

I vår kommune gjennomføres 1 hovedopptak, så løpende opptak ved ledighet av plasser. Barn som fyller 1 år etter august får plass ved ledighet.

KS gir i sitt forslag til uttalelse sin tilslutning til et opptak i året, med mulighet for kommunene å øke ambisjonene utover dette. Dette er Rådmannen enig i, da det må bli opp til den enkelte kommune å finne løsninger på hvordan de vil ivareta denne rettigheten.

Hos oss vil vi måtte ha kapasitet tilsvarende ca en toavdelings barnehage, eller ca 36 barnehageplasser, stående ledig til enhver tid for å kunne ivareta løpende opptak eller 1 hovedopptak til i året. Dette beregnes til ca 1.2 mill pr år.

Finansieringsordning for ikke-kommunale barnehager.

Rådmannens kommentar:

Her går Rådmannen inn for alternativ 1.

Begrunnelse: Kommunens rett til selv å vurdere om den vil gi økonomisk støtte til barnehager etablert etter 2009. Dette vil sikre at det ikke skjer overetablering av ikke-kommunale barnehager som har krav på offentlige støtte, og som kan føre til at etablerte barnehager får problem med å opprettholde drifta.

I tillegg ser vi at ordninga med 85% kostnadsdekning av kommunal sammenlignbar barnehage medfører forskjellsbehandlinger mellom de private barnehagene og dette ønsker vi skal forandres. Vi vil ha likeverdig behandling mellom de kommunale og ikke-kommunale barnehagene

Innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren:

Rådmannens kommentar:

Rådmannen har ingen merknader til departementets forslag.

Innstilling:

Formannskapet i Lenvik slutter seg til Kommunenes Sentralforbund sitt forslag til høringsdokument med følgende tilføyninger:

- Det må fremdeles være opp til kommunen å finne hensiktsmessige løsninger for samarbeid vedrørende samordnet opptaksprosess.
- Departementets forslag om innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren tilsluttes.
- Kommunen vedtar alternativ 1 i § 14 om Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager.

Lenvik rådhus, 04.12.07

Margrethe Hagerupsen

Geir Fredriksen

Behandling/vedtak i Lenvik kommunestyre den 13.12.2007 sak 127/07

Tilstede samtlige 31 repr/vararepr.

Punktvis avstemming

Olaug Goa Berntsen fremmet på vegne av "Den ikke-sos. gruppe" slikt forslag til uttalelse:

Kommunestyret i Lenvik mener at det viktigste for barn og foreldre er dekning og kvalitet i barnehagen gjennom et bredt tilbud av barnehageplasser.

Kommunestyret finner det uproblematisk å lovfeste retten til barnehageplass når det er oppnådd full barnehagedekning.

Kommunestyret mener at en overføring av barnehagefinansiering til kommunal rammefinansiering ikke vil sikre full økonomisk likebehandling. For å sikre dette må systemet være forutsigbarhet, systemet må gi økonomisk likebehandling av barn i barnehage, uavhengig av hvem som eier barnehagen og systemet må være etterprøvbart.

Kommunestyret forutsetter at private og offentlige barnehager behandles likt i forhold til finansiering. Dette må gjelde både eksisterende nye barnehager, offentlige og private.

Kommunestyret slutter seg til alternativ 1 i § 14 om kommunalt tilskudd til godkjente ikke kommunale barnehager, men med presisering av at kommunen skal ha plikt til også å finansiere private barnehager.

Gruppemøte "Sos. gruppe" fra kl. 14.20-14.35.

Gunnleif Alfredsen SP (repr. for sos.gruppe) ber om at forslaget fra "Ikke-sos.gruppe" deles opp i to pkt., slik: De tre første avsnittene – pkt. 1 og siste avsnitt blir – pkt. 2.

Barnehagekons. Bente Zakariassen svarte på spørsmål.

Avstemningsmåte - oppdeling:

Rådmannens innstilling m/strekpunkt 1 - pkt. 1

- strekpunkt 2 – pkt. 2 og

- strekpunkt 3 – pkt. 3

- "Ikke-sos. gruppes" forslag: De tre første avsnitt – pkt. 1

- siste avsnitt – pkt. 2.

Avstemming:

Rådmannens innstilling m/første og andre strekpunkt – enstemmig.

Forslaget fra "Ikke sos.gruppe" – pkt. 1 – enstemmig.

Alternativ avstemming mellom tredje strekpunkt i rådmannens innstilling og pkt. 2 i forslaget fra "Ikke sos-gruppe".

- Rådmannens innstilling – strekpunkt 3 – 16 stemmer.

- "Ikke sos.gruppe" pkt. 2 - 15 stemmer

Kommunestyrets vedtak (rådmannens innstilling m/tillegg av pkt. 1 i forslaget fra "Ikke sos. gruppe" – punktvis avstemming::

Kommunestyret i Lenvik slutter seg til Kommunenes Sentralforbund sitt forslag til høringsdokument med følgende tilføyninger:

- Det må fremdeles være opp til kommunen å finne hensiktsmessige løsninger for samarbeid vedrørende samordnet opptaksprosess.
 - Enstemmig.
- Departementets forslag om innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren tilsluttes.
 - Enstemmig.

Kommunestyret i Lenvik mener at det viktigste for barn og foreldre er dekning og kvalitet i barnehagen gjennom et bredt tilbud av barnehageplasser.

Kommunestyret finner det uproblematisk å lovfeste retten til barnehageplass når det er oppnådd full barnehagedekning.

Kommunestyret mener at en overføring av barnehagefinansiering til kommunal rammefinansiering ikke vil sikre full økonomisk likebehandling. For å sikre dette må systemet være forutsigbarhet, systemet må gi økonomisk likebehandling av barn i barnehage, uavhengig av hvem som eier barnehagen og systemet må være etterprøvbart.

Kommunestyret forutsetter at private og offentlige barnehager behandles likt i forhold til finansiering. Dette må gjelde både eksisterende nye barnehager, offentlige og private.

- Enstemmig.

- Kommunen vedtar alternativ 1 i § 14 om Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager.
 - Vedtatt med 16 mot 15 stemmer.